

1911-10-24

SENDER

Fritz Syberg

RECIPIENT

Johannes V. Jensen

FACTS

Document type:
Letter

Language:
Da

Date explanation:
Dateringen fremgår af brevet

General comment:
Brevet er kun forsynet med et "Kære Ven", men det må formodes, at det er henvendt til Johannes V. Jensen, eftersom det findes blandt hans papirer på Det Kongelige Bibliotek. Anna og Fritz Syberg og deres seks børn boede i Pisa fra efteråret 1910 og små tre år frem.

Rondane er et fjeldområde øst for Gudbrandsdalen i Øst-Norge i fylkerne Oppland og Hedmark. Det vides ikke, hvilket brev der er tale om, når Fritz Syberg skriver, at han kunne have lyst til at benytte dette som påskud til at besøge Carrara.

Sender's location:
Pisa, Via San Lorenzo 44

Mentioned people:
Poul S. Christiansen
Anna Syberg
Clara Syberg
Ernst Syberg
Hans Syberg
Kristian Zahrtmann

Archive:
Det Kongelige Bibliotek, Johannes V. Jensens Arkiv

TRANSCRIPTION

Pisa 24 Otbr 1911
Via San Lorenzo 44
Kære Ven.

[Herunder et tegnet landskort med påskrevne stednavne. Fra oven:]
Flod Magra "Luni" Carrara Floden Carrione Bjærgene Firenske Hav Flod Serchio Viareggio Søen Lucca Bjærgene Pisa Livorno Bjærgene
Fra Floden Magra og helt ned til Livorno er Landet langs ["landet langs" indsat over linjen], en Slette der omkring Pisa forgrener sig langt ind i Landet. Oppe ved den antikke by "Luni" er den kun 4-5 Kilometer bred. På hele denne Strækning består Kysten af: en Forstrand af Sand der danner Revler ude i Vandet, derpå et Bælte af temmelig lave Klitter, yderst begravet med grovt Græs længere inde med en Art Enebær – (ikke de som er almindelige i de svenske Skove men nogle med etårige Bær af dette Volumen [et bær er tegnet]). De vokser op som hele Træer ca 12-14 Fod høje og er undertiden begravet i Sand til halvvejs op på selve Kronen. Dette Bælte af Enebærtræer går lidt efter lidt over i Pinjeskov, hvor Underbunden er et Vildnis af nogle ["nogle" overstreget] Buske og Slyngplanter. En tornet Slyngconval – Europas eneste Art – er meget smuk og gennemfiltrer hele Skoven. Desuden findes Efeu, de almindelige Enebær og en Slags Buske med runde blå Bær på Størrelse med Blåbær – Grene omtrent således [tegning] vist giftige. Busken selv er så høj som den svenske Porsebusk. Brombærranker så godt som uden Frugter, men af en vældig Længde ["men af en vældig Længde" indsat over linjen] o.m.a. Buske og Træer. Dette Bælte af Skov er kun smalt nordpå ved "Luni" og findes kun i spredte Strækninger og Stykker langs Kysten; Men jeg formoder at dette kommer af at den er blevet ryddet til Fordel for de mange Badesteder hvoraf hver lille By har sit: Marina di Pisa Marina di Carrara, marina di Pietra santa e.t.c. Sletten er lang ["Sletten er langs" overstreget] Derimod syd på omkring Pisa er Skovene meget store og udstrakte fordi Kongen her ejer dem. Omkring Livorno er der store Engstrækninger og hvor der tillige er en Sø, på dette sidste Sted i Nærheden af Viareggio er der også en stor Skov. Resten af Sletten, altså særlig den Side der vender mod Bjærgene, er opdyrket som en Have [overstregede, ulæselige ord] Vin, Hvæde, Bønner, Frugttræer. Bjærgene skyder sig temmelig pludselig op af Terrænet. Består af rødt og gråt Marmor der ["der" overstreget] og ["og" indsat over linjen] sine Steder af en ["en" indsat over linjen] stærkt forvitret okkergul Sten eller Lerart ["okkergul Sten eller Lerart" indsat over linjen] Ved ["Ved" overstreget] Fra Foden og halvvejs op begroet med Oliven og Vin, Resten

forkrøblet Pinjeskov og Krat eller fuldstændig bart: Hvor de nøgne Bjærgtoppe kj ["kj" overstreget] knejser op som ved Carrara er de grå, rødlige med Pletter af hvidt Marmor. Om Vinteren hvide af Sne. Ikke få Steder ser de vulkanske ud. Den højeste Bjærgtop i Appeninerne findes (tror jeg) ved Carrara og er ca 6000 Fod høj altså som Ronderne i Norge. Om Luni er der det at sige at der skal findes noget som man mener er Rester af et Amfiteater

Men den ligger altså ikke ved Carrarafloden – Carrione (snarere nærmere ved den større Flod Magra). Desuden er Carrione kun en ubetydelig Bjærgstrøm tør om Somren og aldrig med mere Vand end man kan vade over den. Hvordan Magra er husker jeg ikke men på Kortet ser den ud til at være bredere end Arno. Arno er på sit sidste Løb ca 200 Alen bred. Dens Vandmasse ["Vandmasse" indsat over linjen] er som de fleste Italienske Floders stærkt afhængig af Nedbør. Efter Regn svulmer den op til en dyb rivende lergul Strøm der farver Havet en hel Mil ud. i ["i" overstreget] En Fjerdingvej Nord og Syd for Mundingen er Middelhavets blegblå og bleggrønne Brændinger farvet ["farvet" indsat over linjen] grågule med gråt Skum ud for selve Mundingen hvor store Sandbarrer ligger på hver Side af Løbet er Brændingerne cikoriefarvede med Sirupsgult Skum. Bag ved den lave Kyst hvor Skovene fuldstændig forsvinder i de store Linjer, rager Carrarabjærgene op på sådan en Uvejrsdag mørke og triste, de hvide Marmorpletter får dem til at ligne Gletschere. På en Solskinsdag når Arnoen er klar og stille som en dansk Fjord blå ["blå" overstreget] Havet er blå som selve Storebælt ligger Carrarabjærgene blålige og rosenfarvede og lette som Sommerskyer.

Historien om Hasting har jeg i Erindring fra i Sommer. Christiansen og Zahrtmann var oppe at nappes om Danmark "verso Italia". Men C. lod det være Lucca som Hasting erobrede Vikingerne lå og vrælede foran Pisas Porte (Havet skød sig den Gang helt ind til Pisa) i tre Dage, og da de ikke kunde overmande den sejlede de op ad den lille Flod ["Flod" indsat over linjen] Serchio til Lucca og indtog den i den Tro at det var Rom. De fangede Erkebispens som de troede var selve Paven.

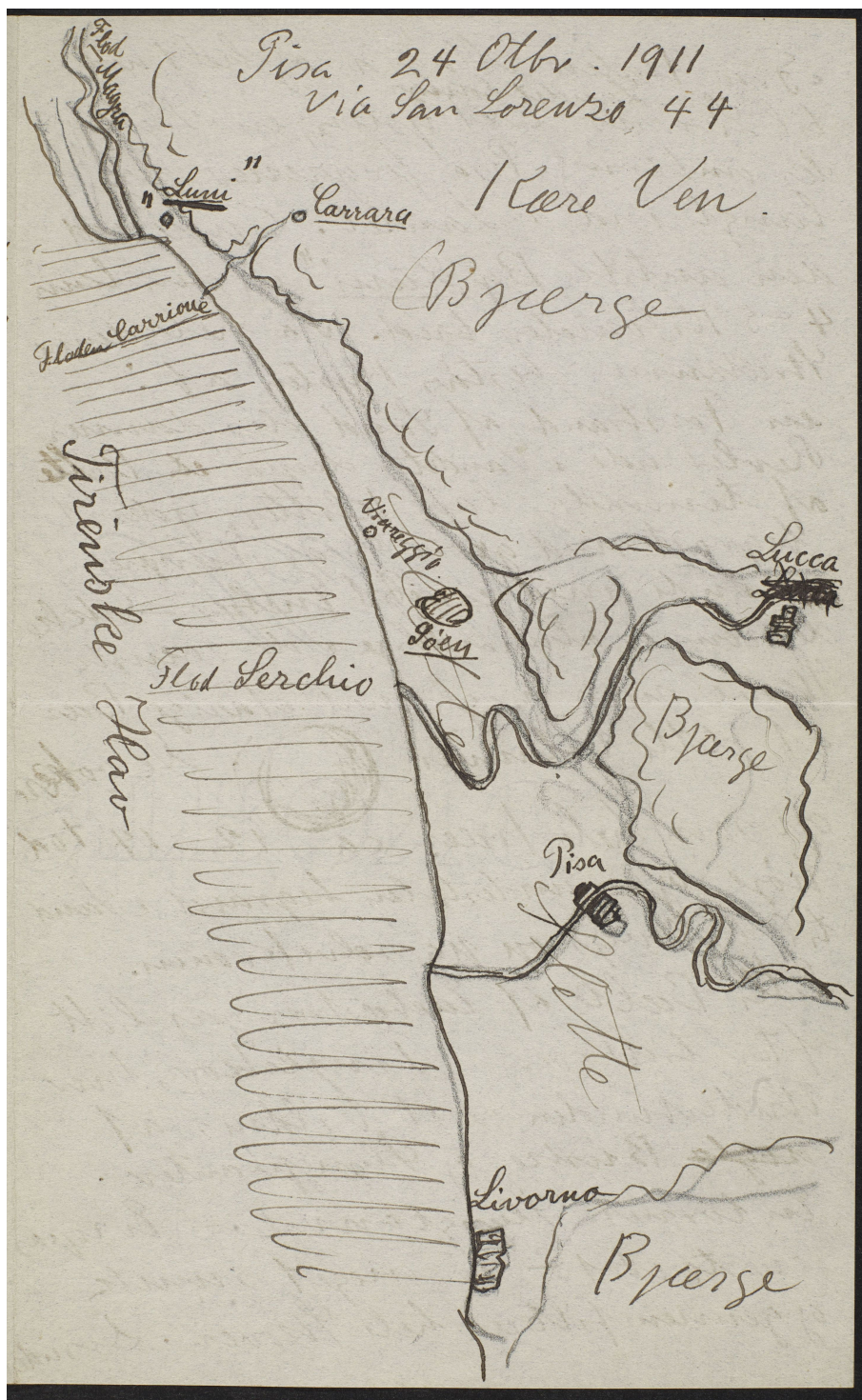
Egnen om Lucca er ganske som om Pisa. Et tærnet udstrakt Felt af Vin- og Hvedemarker bekranset af smukoliven, bevoksede blånende Bjærg og Høje.

Carrara [et overstreget, ulæseligt ord] ligger i et Dalstrøg halvt [der har sået "halvvejs", og "vejs" er overstreget og erstattet af et t] op af Bjærgenes Fødder, Et ["Et" overstreget] og er egentlig et eneste stort Marmorværksted. I Sommer strejkede 10.000 Arbejdere der. De gennemførte Strejken ved at bevæbne sig med Bøsser og med at skyde

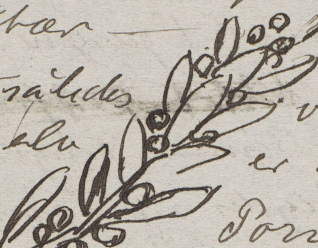
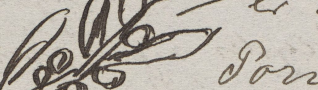
den første ned som vovede at flytte en Marmorblok. Anna og jeg kunde godt have Lyst til at benytte Dit Brev som et Påskud til at komme derop (vi har været forbi på Gennemrejse) men Koleraen har raset så stærkt der i Sommer så vi tør ikke de første Måneder.

Vi har også her havt Sygdom Trylle et hårdt Anfald af Asthma Nolle og Rille, Mavehistorie, selv Hans har så hård han end er måttet neje sig og ligge i Sengen en halv Dag. Rilles Sprog begynder at blive lidt kosmopoltisk og hans Erindringer farves.

Han taler om Pinjeskoven ved Kjerterminde og når vi ler af ham retter han sig og siger, nej jeg mente Urskoven (vi har lige læst Junglebogen for dem). Hilsen til Jer alle fra os alle her Din hengivne Fritz Syberg

Fra Floden Magra og helt ned
til Livorno ^{Landet ligger} er Kysten, en Slætte
der omkring Pisa forgrener sig
langt ind i Landet. Oppe ved
den antikke By "Luni" er den kun
4-5 Kilometer bred. På hele denne
Strækning består Kysten af:
en Forstrand af Sand der dannes
Revet ud i Vandet, derpå et Bælte
af temmelig lave Klitter, yderst
begravet med grovt Gæs Længre
— inde med en Art Enebær — (ikke
de søm er almindelige i de svenske
Køve men nogle med etårige Bær
af dette Volumen) De vokser
op som hele Træer ca 12-14 Fod
høje og er undertiden begravet i Sand
til halvejs op på selve Kronen.
Dette Bælte af Enebærtræer går lidt
efter lidt over i Pinjekov, hvor
Underbunden er et Vildnis af
~~vilde~~ Burre og Slyngplanter.
En torvet Slyngconval — Europas
eneste Art — er meget smukt
og gennemfiltrer hele Koven. Desuden

findes Efeu, de almindelige
Enebær og en slags Burre med
runde blå Bær på Størrelsen
som Blåbær — Grenene
omtrent således vil giftige.
Burre selv er så høj som
den svenske Dorebuntz.
Brombeerranter, så godt som
uden Frugt, ^{men af en anden Art} Burre og
Frøer. Dette Bælle af Høer er
kun smalt nordpå ved Luni⁹
og findes kun i spredte Strækninger
og Stedder langs Kysten; den er
formodent at dette kommer af at
den er blevet ryddet til Fordel for
de mange Badesteder hvoraf hver
Lille By har sit: marina di Pisa
marina di Carrara, marina di
Pietra Santa etc. etc. Hatten
er langs Lini med syd på
omkring Pisa er Skoven meget
store og udstrakt fordi Kongen
her ejer dem. Omkring Livorno
er der store Engstrækninger og
ligeledes ret vist ved Lucca
hvortil tillige er en Sø, på dets sidste

Men den ligger altså i det
ved Carrara floden - Carrione -
(nærere nærmere ved den større
Flod Magna). Desuden er
Carrione kun en ubetydelig Bærg-
strøm for om Louren, og aldrig
med mere Vand end man kan
vade over den. Hverden Magna
er kunsten vilde mere på kortet
ved den ud til at være bredere ind
af. Den er på sit ^{største}
Løb ca 200 Alen bred. Den ^{Landmasse}
som de fleste Italienske Flodes
størrelse afhængig af Nedbør. Efter
Regn søvler den op til en dyb
rivende lergul Strøm der farver
Havet en hel Mil ind. En
fjerdingvej Nord og Syd for Alpin-
dingen er Middelhavets blegblå og
blegrønne Brændinger ^{farvet} grøngule med
gråt Skum ind for selve Alpin-
dingen hvor store Sandbarer
ligger på hver Side af Løbet
er Brændingerne citrorefarvede med
Skrumpgult Skum.

Bag ved den lave Kyst hvor
Klovene fuldstændig forsvinder
i de store Linge, røde Carrara-
bjergene og i sådan en Uvejrsdag
virke og triste, de hvide Marmor-
pletter får dem til at ligne
Gletschere. På en Solskinsdag
når Skoven er klar og stille
som en dunkel Fjord og den
Solvet er blåt som selve Sten-
bell ligger Carrabjergene
blålige og rosenfarvede og lette
som Sommerstjer.

Historien med Vastings
har vi i Erindring fra i
Sommer. Christianus og
Zahrtmann var oppe at
nappes om Danmark "verso
Italia". Men C. lod det være
Lucca som Vastings erobrede
Vikingerne lå og vrede foran

Pisas Porte (Hævel stød sig den
dang helt ind til Pisa) i tre
Dage, og da de ikke kunde
overmande den, sejlede de
op ad den lille ^{Flod} Versio
til Lucca og indtog den i den
Tro at det var Rom.

De fangede Erkebiskopen som
de troede var selve Paven.
Lynen om Lucca er ganske
som om Pisa. Et tæret ind-
strøket Felt af Vin og Vvede,
marker bekrævede af smuk,
olivenbevoktede blåvandede Bjerge
og Høje.

Carara ~~de~~ ligger i et Dalstrøg
halvtreds og af Bjergenes Fødder,
Et. og er egentlig et mest stort
Marmorværksted. 7 Sommer
stregede 10,000 Arbejdere der.
De gennemførte Spejken ved at
bevæbne sig med Bøsser og Træ

med at steyde den første med
som vovede at flygte en Marmos-
blote. Anna og jeg levede godt
hans Lyst til at benytte det
Brev som et Påstændighed til at leu-
ne desop (vi har længe været
forbi på Sammenrejse) men
Koleran har været så stærkt
der i Sommer så vi tør ikke
endnu de første Måneder.

Vi har også her haft Sygdom
Frylde et hårdt Anfald af Asthma
Walle og Rille, Mavehistorie; selv
Hans har så hårdt han end er
småttet nye sig og ligger i Sengen
en halv Dag. Rilles Sprag begynder
at blive lidt kosmopolitisk og
hans Erindringer farves.

Han taler om Pingsstøven ved
Kjerteminde og når vi ler af ham
retter han sig og siger, nej det
mente Mrstøven (vi har lige
lest Junglebogen for dem). Vi tæn-
te på alle fra os alle her
Din hengivne Frih. Gybers.